

Race — „og recrutteres, saavidt muligt, deels ved Indkjøb i Landet, deels fra Stamstutteriet“ og endvidere siges det i § 17, at Stamstutteriet i de 10 første Aar skal bestaae af 3 forskellige Stod. Hele Loven gaaer egentlig ud paa i 6 Aar at gjøre et Forsøg med et Landstutteri, hvor der findes Heste af en bestemt Race, og i 10 Aar at gjøre et Forsøg med de forskellige Stutterier, der findes i Frederiksborg; at Hensigten var at gjøre et Forsøg, fremgaaer blandt Andet af den Maade, hvorpaa Ordføreren for det Udvalg, der var nedsat angaaende denne Lov, Professor Fenger, yttrede sig om disse Forhold. Han sagde nemlig: „Hvad angaaer det Forslag, der er stillet til § 11“ — det var den Paragraph, der senere blev § 12 i Loven — „da anseer jeg det for at være et temmelig vigtigt Forslag, idet der ved dette erkjendes, hvad der ogsaa gaaer gennem selve Lovudkastet, at det Forsøg, som gjøres med de paagjeldende Hingste, ogsaa i Virkeligheden kun er at betragte som et Forsøg, der maa have sin bestemte Begrændsning og inden en vis Aarrække lede til et bestemt Resultat, hvorefter man da vil have at bestemme, hvorvidt man vil vedblive med den saaledes begyndte Virksomhed.“ Dette Forslag til § 11 vedtoges eenstemmig med 62 Stemmer, og derved blev det bestemt, at Loven skulde være i 6-aarig Virksomhed med Hensyn til Landstutteriet i Kolding. Allerede paa det daværende Stanspunkt af Lovens Behandling havde jeg som Medlem af Thinget Leilighed til at udtale mine Betænkninger der ved dens Indhold, men ligeoverfor hiin indflydelsesrige Ordfører i Thinget var det mig ikke muligt at faae Noget forandret i Loven. Vi komme derfor nu til at see, hvilke Resultater der ere fremkomne, for derefter at danne os en Forestilling om, hvad der er det Rigtige. Mine Bemærkninger gif ud paa, at

de Forsøg, man vilde gjøre, vare aldeles latterlige, fordi Erfaringen i andre Lande havde lært, hvad man i saa Henseende behøvede at vide, og at det derfor var ufornuftigt at foretage Forsøg, om hvis Nytte man overalt i den øvrige Verden var enig. Jeg paastod, at de Forsøg, man vilde gjøre, vel maaskee i videnskabelig Henseende kunde have Interesse, idet man af dem vilde faae en Bestyrkelse paa, at Fremgangsmaaden var urigtig, men at man i praktisk Henseende Intet vilde opnaae ved dem. De videnskabelige Resultater, der nu foreligge, ere, naar vi see hen til Stoddene paa Frederiksborg, følgende:

efter 7 Fuldblods-Hopper (hvoraf 1 i 1857 er solgt fra Stutteriet) faldt 14 Hingsteføl og 9 Hoppesøl, ialt 23 Føl, men heraf var 1 dødsødt og 7 døde inden Udgangen af det første Aar, (o: tilsammen 8 døde, eller c. 35 pCt.); og ved Siden heraf kastede Hopperne 2 Gange og vare 8 Gange golde eller 10 Ufrugtbarhedstilfælde mod 23 Fødfler = c. 43 pCt.);

efter 5 Hopper af det hvidfødtte Stod faldt 5 Hingsteføl og 8 Hoppesøl, ialt 13 Føl; men heraf vare 2 dødsødtte, 2 døde inden Udgangen af 1ste Aar og 1 inden Udgangen af 2det Aar, (o: tilsammen 5 døde, eller c. 39 pCt.); og ved Siden heraf kastede 1 Hoppe og 10 Gange vare de golde eller 11 Ufrugtbarhedstilfælde mod 13 Fødfler = c. 85 pCt.);

efter 10 Hopper af den opfriskede ældre Stutterirace faldt 16 Hingsteføl og 15 Hoppesøl, ialt 31 Føl; heraf var 1 dødsødt, 6 døde inden Udgangen af 1ste Aar og 4 inden Udgangen af 2det Aar, (o: tilsammen 11 døde, eller c. 35 pCt.); og ved Siden heraf kastede 1 Hoppe og 2 vare golde eller 3 Ufrugtbarhedstilfælde mod 31 Fødfler = c. 10 pCt.).